

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul VII — Nr. 106

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 31 mai 1995

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
DECRETE ȘI LEGI			
20.	1	130.	12
— Decret pentru supunerea spre ratificare Parlamentului a Tratatului dintre România și Republica Cehă privind asistența judiciară în materie civilă, semnat la București la 11 iulie 1994		— Decret pentru promulgarea Legii cu privire la actualizarea pensiilor militare de stat în raport cu solda de grad	
44.	2	★	
— Lege pentru ratificarea Tratatului dintre România și Republica Cehă privind asistența judiciară în materie civilă, semnat la București la 11 iulie 1994		124.	12
Tratat între România și Republica Cehă privind asistența judiciară în materie civilă.....		— Decret pentru modificarea Decretului nr. 111/1995 privind numirea unor magistrați la Parchetul General de pe lângă Curtea Supremă de Justiție și la curțile de apel.....	
125.	11	HOTĂRĂRI ALE PARLAMENTULUI ROMÂNIEI	
— Decret privind promulgarea Legii pentru ratificarea Tratatului dintre România și Republica Cehă privind asistența judiciară în materie civilă, semnat la București la 11 iulie 1994		7.	13
★		— Hotărâre pentru completarea Hotărârii Parlamentului României nr. 20/1993 privind aprobarea componenței nominale a delegației Parlamentului României la Adunarea Uniunii Europene Occidentale	
49.	11	DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
— Lege cu privire la actualizarea pensiilor militare de stat în raport cu solda de grad.....		Decizia nr. 6 din 17 ianuarie 1995	
		Decizia nr. 43 din 2 mai 1995	

DECRETE ȘI LEGI

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

pentru supunerea spre ratificare Parlamentului a Tratatului dintre România și Republica Cehă privind asistența judiciară în materie civilă, semnat la București la 11 iulie 1994

În temeiul art. 91 alin. (1) și al art. 99 din Constituția României, precum și al art. 1 și 4 din Legea nr. 4/1991 privind încheierea și ratificarea tratatelor,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se supune spre ratificare Parlamentului Tratatul dintre România și Republica Cehă privind asistența judiciară în materie civilă, semnat la București la 11 iulie 1994.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

În temeiul art. 99 alin. (2) din Constituția României, contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE VĂCĂROIU

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

**pentru ratificarea Tratatului dintre România și Republica Cehă
privind asistența judiciară în materie civilă,
semnat la București la 11 iulie 1994**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se ratifică Tratatul dintre România și Republica Cehă privind asistența judiciară în materie civilă, semnat la București la 11 iulie 1994.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 6 aprilie 1995, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

p. PREȘEDINTELE SENATULUI

VALER SUIAN

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 15 mai 1995, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

ADRIAN NĂSTASE

București, 27 mai 1995.
Nr. 44.

T R A T A T

între România și Republica Cehă privind asistența judiciară în materie civilă

România și Republica Cehă, denumite în continuare *părți contractante*, în dorința de a perfecționa colaborarea în domeniul asistenței judiciare, au hotărât să încheie prezentul tratat de asistență judiciară în materie civilă.

În acest scop au convenit asupra următoarelor:

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

ARTICOLUL 1

Definirea unor termeni

1. În sensul prezentului tratat:

a) prin *cauze civile* se înțelege cauzele de drept civil, drept al familiei, drept comercial, drept al muncii și contencios administrativ;

b) prin *instituții judiciare* se înțelege, în ceea ce privește România, instanțele judecătorești, parchetele, notariatele de stat și alte organe competente în materie civilă.

Prin instituții judiciare se înțelege, în ceea ce privește Republica Cehă, instanțele judecătorești, parchetele și alte organe competente în materie civilă.

2. Cetățeni ai unei părți contractante sunt persoanele care au cetățenia acestei părți contractante în conformitate cu legile sale.

3. Dispozițiile prezentului tratat referitoare la cetățenii părților contractante se aplică, în mod corespunzător, și persoanelor juridice înființate în conformitate cu legile părții contractante.

ARTICOLUL 2

Ocrotirea juridică

1. Cetățenii unei părți contractante se bucură pe teritoriul celeilalte părți contractante, în ce privește drepturile lor personale și patrimoniale, de aceeași ocrotire juridică ca și cetățenii proprii.

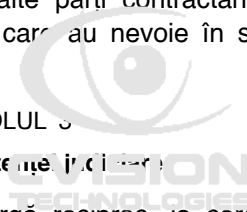
2. Cetățenii unei părți contractante au dreptul să se adreseze liber și nestânjenit instituțiilor judiciare ale celeilalte părți contractante în competența cărora intră cauzele civile, pot să-și susțină interesele în fața acestora, să facă cereri, să introducă acțiuni și să exercite căi de atac în aceleași condiții ca și cetățenii acesteia.

3. Instituțiile judiciare ale unei părți contractante îndrumă, la cerere, pe cetățenii celeilalte părți contractante pentru a-și asigura reprezentarea de care au nevoie în susținerea drepturilor lor.

ARTICOLUL 3

Acordarea asistenței judiciare

Părțile contractante își acordă reciproc, la cerere, asistență judiciară în cauzele civile, în condițiile prevăzute de

ARTICOLUL 4

Scutirea de cauțiune

Cetățenii unei părți contractante care se adresează instituțiilor judiciare ale celeilalte părți contractante în calitate de reclamantși sau intervenienți, dacă au domiciliul sau reședința pe teritoriul uneia dintre părțile contractante, nu pot fi obligați să depună cauțiune sau vreo altă garanție, pentru motivul că sunt străini sau că nu au domiciliul sau reședința pe teritoriul acelei părți contractante.

ARTICOLUL 5

Plata cheltuielilor de procedură

Cetățenii uneia dintre părțile contractante vor plăti cheltuielile de procedură pe teritoriul celeilalte părți contractante în aceleași condiții ca și cetățenii proprii.

ARTICOLUL 6

Reducerea și scutirea de cheltuieli de procedură

1. Cetățenii uneia dintre părțile contractante beneficiază, la cerere, pe teritoriul celeilalte părți contractante, de reducerea sau scutirea de cheltuieli de procedură, precum și de asistență judiciară gratuită, în aceleași condiții ca și cetățenii proprii.

2. Înlesnirile prevăzute la paragraful 1, acordate de o instituție judiciară a uneia dintre părțile contractante într-o anumită cauză, se aplică tuturor actelor de procedură în acea cauză, inclusiv actelor de executare.

ARTICOLUL 7

Condițiile obținerii înlesnirilor

Când cetățenii unei părți contractante depun cererea prevăzută la art. 6 din prezentul tratat, o dată cu aceasta vor prezenta și un certificat cu privire la situația materială și personală, întocmit potrivit reglementărilor legale ale părții contractante pe teritoriul căreia solicitantii își au domiciliul sau reședința.

ARTICOLUL 8

Solicitarea înlesnirilor

1. Cetățenii uneia dintre părțile contractante, care solicită unei instituții judiciare a celeilalte părți contractante înlesnirile prevăzute la art. 6, se adresează în acest sens, în scris, instituției judiciare competente de la domiciliul sau reședința lor.

2. Instituția judiciară care, potrivit paragrafului 1, a primit cererea, o va transmite, împreună cu certificatul și cu eventualele anexe, instituției judiciare competente a celeilalte părți contractante.

3. Instituția judiciară competentă să lucreze asupra cererii pentru acordarea înlesnirilor prevăzute la art. 6 poate solicita, prin intermediul instituției judiciare a celeilalte părți contractante, informații și date suplimentare.

ARTICOLUL 9

Modul de legătură

1. În problemele privind acordarea asistenței judiciare, instituțiile judiciare ale celor două părți contractante comunică între ele prin intermediul organelor centrale, în măsura în care prin prezentul tratat nu s-a dispus altfel.

2. Organele centrale menționate la paragraful 1 sunt ministerele de justiție ale celor două părți contractante.

ARTICOLUL 10

Limba folosită

1. În aplicarea prevederilor prezentului tratat, organele centrale ale celor două părți contractante, menționate la art. 9 paragraful 2, folosesc în relațiile dintre ele limba lor națională sau limba engleză. Tot astfel se procedează și în relațiile dintre instituțiile judiciare ale părților contractante, în măsura în care nu s-a dispus altfel prin prezentul tratat.

2. Cererile de asistență judiciară și actele anexate se redactează în limba părții contractante solicitante și vor fi însoțite de traduceri certificate în limba părții contractante solicitate.

3. Instituțiile judiciare pot folosi, pentru cererile de asistență judiciară formulare cu text bilingv (român-ceh), care vor fi stabilite de comun acord de către ministerele de justiție.

4. Îndeplinirea cererilor de asistență judiciară se face în limba părții contractante solicitate.

ARTICOLUL 11

Schimbul de informații în domeniul legislației

Părțile contractante se vor informa reciproc, la cerere, asupra legislației în vigoare ori care a fost în vigoare în statele lor, precum și asupra aplicării acesteia în practica judiciară.

ARTICOLUL 12

Protecția martorilor și experților

1. Martorul sau expertul, oricare ar fi cetățenia sa, care în urma unei citații se prezintă în fața instituției judiciare a celeilalte părți contractante, nu poate fi nici urmărit, nici reținut, nici supus vreunei limitări a libertății sale personale pe teritoriul acesteia, pentru fapte sau condamnări anterioare trecerii frontierei părții contractante solicitante.

2. Inviolabilitatea prevăzută la paragraful 1 încetează, dacă martorul sau expertul nu a părăsit teritoriul părții contractante solicitante în termen de 15 zile de la data când instituția judiciară care l-a chemat îi face cunoscut că prezența lui nu mai este necesară sau revine ulterior. În acest termen nu se include timpul în care martorul sau expertul nu a putut părăsi teritoriul acestei părți contractante din motive independente de voința sa.

ARTICOLUL 13

Restituirea cheltuielilor pentru martori și experți

1. Cheltuielile de călătorie și de întreținere, precum și compensarea veniturilor nerealizate, legate de deplasarea pentru depunerea mărturiei sau pentru efectuarea expertizei, vor fi cuprinse de partea contractantului solicitant.

2. Expertul are dreptul și la onorariul de expert. Despre drepturile martorului sau ale expertului se va face mențiune în citație. La cererea martorilor sau a expertului, partea contractantă solicitantă va plăti în avans, parțial sau integral, cheltuielile menționate.

ARTICOLUL 14

Audierea ca martori a persoanelor arestate

1. În cazul în care este necesar ca o persoană, care se află arestată pe teritoriul unei părți contractante, să fie audiată ca martor de către o instituție judiciară a celeilalte părți contractante, organele centrale prevăzute la art. 9 din prezentul tratat vor conveni asupra transferului acesteia pe teritoriul părții contractante solicitante, cu menținerea stării de arest, precum și asupra datei la care urmează să fie înapoiată după audiere.

2. Transferul va putea fi refuzat:

- a) dacă persoana deținută nu consimte la transfer;
- b) dacă prezența sa este necesară într-o procedură penală în curs pe teritoriul părții contractante solicitate;
- c) dacă transferul este susceptibil de a prelungi detenția acesteia;
- d) dacă alte motive se opun transferului său pe teritoriul părții contractante solicitante.

CAPITOLUL II

Asistența judiciară

ARTICOLUL 15

Obiectul asistenței judiciare

Asistența judiciară în materie civilă cuprinde îndeplinirea unor activități procesuale, cum ar fi: întocmirea, transmiterea și înmânarea de acte judiciare și extrajudiciare; audierea părților, martorilor, experților și a altor persoane; efectuarea de expertize; cercetări la fața locului și constatări ale unor stări de fapt; aplicarea unor măsuri de asigurare sau de conservare; verificări de înscrisuri, obținerea de copii ori extrase de pe documente.

ARTICOLUL 16

Cererea de acordare a asistenței judiciare

1. Cererea de acordare a asistenței judiciare trebuie să cuprindă următoarele date:

- a) denumirea instituției judiciare solicitante;
- b) denumirea instituției judiciare solicitate;
- c) indicarea cauzei în care se solicită acordarea asistenței judiciare;
- d) numele, prenumele părților, calitatea procesuală, cetățenia, domiciliul sau reședința acestora, iar în cazul persoanelor juridice, denumirea și sediul lor;
- e) numele, prenumele și adresa reprezentanților părților, atunci când este cazul;
- f) obiectul cererii și datele necesare pentru îndeplinirea ei;
- g) menționarea actelor anexate la cerere.

2. La cererea de înmânare de acte se vor indica adresa destinatarului și felul actelor ce urmează a fi înmânate. La comisiile rogatorii vor fi indicate împrejurările în legătură cu care înmânarea se face și, atunci când este cazul, locul

întrebărilor care trebuie puse persoanelor ce urmează a fi audiate.

3. Cererea de acordare a asistenței judiciare și actele anexate vor purta ștampila oficială a instituției judiciare solicitante.

ARTICOLUL 17

Modul de rezolvare a cererii

1. În îndeplinirea unei comisii rogatorii, instituția judiciară solicitată aplică legea statului său. Instituția judiciară solicitată poate să aplice, la cererea instituției judiciare solicitante, o procedură specială, în măsura în care nu contravine legii statului său.

2. Dacă instituția judiciară solicitată nu este competentă să îndeplinească cererea, ea o va trimite, din oficiu, instituției competente, încunoștințând, totodată, despre aceasta partea contractantă solicitantă.

3. La cererea instituției judiciare solicitante, instituția judiciară solicitată va comunica acesteia, în timp util, locul și termenul efectuării cererii de acordare a asistenței judiciare, în scopul ca partea interesată să fie în măsură să asiste.

4. Dacă adresa persoanei la care se referă cererea pentru acordarea asistenței judiciare nu este cunoscută sau dacă adresa indicată s-a dovedit a fi greșită, instituția judiciară solicitată ia măsurile corespunzătoare în scopul stabilirii adresei. În cazul când stabilirea adresei nu este posibilă, instituția judiciară solicitată anunță despre aceasta instituția judiciară solicitantă.

5. După îndeplinirea cererii, instituția judiciară solicitată transmite instituției judiciare solicitante actele respective. În cazul în care asistența judiciară nu a putut fi acordată, instituția judiciară solicitată va restitui actele instituției judiciare solicitante, comunicându-i împrejurările care au împiedicat-o să îndeplinească cererea.

ARTICOLUL 18

Înmânarea actelor

Instituția judiciară solicitată înmânează actele în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare pe teritoriul statului său, cu condiția ca aceste acte să fie redactate în limba sa ori să fie însoțite de o traducere certificată în această limbă. În caz contrar, instituția judiciară solicitată înmânează actele destinatarului, numai dacă acesta este de acord să le primească.

ARTICOLUL 19

Dovada de înmânare a actelor

Dovada de înmânare a actelor se întocmește în conformitate cu regulile de înmânare în vigoare pe teritoriul părții contractante solicitate. În orice caz, ea trebuie să cuprindă semnătura destinatarului, ștampila instituției judiciare și semnătura persoanei împuternicite să înmâneze actul, modalitatea, locul și data înmânării; dacă destinatarul refuză să primească actul, se va face mențiune despre motivul refuzului.

ARTICOLUL 20

Înmânarea actelor și audierea cetățenilor proprii

Fiecare parte contractantă poate transmite sau înmâna acte judiciare și extrajudiciare și poate audia pe cetățenii proprii care se află pe teritoriul celeilalte părți contractante, prin intermediul misiunilor diplomatice și al oficiilor consulare, cu condiția să nu aplice nici o măsură de constrângere.

ARTICOLUL 21

Cheltuieli ocazionate de acordarea asistenței judiciare

1. Părțile contractante suportă singure toate cheltuielile ocazionate de acordarea asistenței judiciare pe teritoriul lor, inclusiv cheltuielile făcute cu administrarea probelor.

2. Instituția judiciară solicitată comunică instituției judiciare solicitante cuantumul cheltuielilor făcute. Dacă instituția judiciară solicitantă percepe aceste cheltuieli de la persoana obligată să le plătească, sumele încasate rămân părții contractante a cărei instituție le-a perceput.

ARTICOLUL 22

Refuzul acordării asistenței judiciare

1. Îndeplinirea unei cereri de asistență judiciară privind înmânarea de acte judiciare sau extrajudiciare poate fi refuzată, dacă partea contractantă solicitată consideră că prin satisfacerea cererii s-ar putea aduce atingere ordinii sale de drept.

2. În afara motivelor prevăzute la paragraful 1, îndeplinirea unei comisii rogatorii va putea fi refuzată, dacă:

- a) autenticitatea documentelor nu este stabilită;
- b) în statul solicitat efectuarea comisiei rogatorii nu este de competența instituțiilor judiciare.

CAPITOLUL III

Acte oficiale

ARTICOLUL 23

Valabilitatea actelor

1. Actele care emană de la autoritățile competente ale uneia dintre părțile contractante, precum și actele sub semnătură privată, cărora acestea le dau dată certă și le atestă autenticitatea semnăturii, sunt valabile pe teritoriul celeilalte părți contractante fără vreo altă legalizare. Această dispoziție se aplică și cu privire la extrasele și copiile de pe acte.

2. Actele menționate la paragraful 1 au, pe teritoriul celeilalte părți contractante, aceeași forță probantă ca și actele de același fel ale acestei din urmă părți contractante.

ARTICOLUL 24

Transmiterea actelor de stare civilă

Autoritățile competente ale fiecăreia dintre cele două părți contractante transmit, la cerere, gratuit, autorităților competente ale celeilalte părți contractante, certificate de stare civilă, extrase de pe registrele de stare civilă, precum și copii certificate de pe hotărârile pronunțate de instituțiile judiciare în materie de stare civilă, dacă aceste acte se referă la cetățenii părții contractante solicitante și sunt cerute în

CAPITOLUL IV

Norme conflictuale*Secțiunea I***Dispoziții cu privire la statutul personal și dreptul familiei**

ARTICOLUL 25

Capacitatea juridică

1. Capacitatea persoanei fizice se stabilește potrivit legii părții contractante al cărei cetățean este persoana.

2. Capacitatea persoanei juridice se stabilește potrivit legii părții contractante pe teritoriul căreia își are sediul.

ARTICOLUL 26

Încheierea căsătoriei

1. Forma încheierii căsătoriei este determinată de legea părții contractante pe al cărei teritoriu se încheie căsătoria.

2. Pentru căsătoria care se încheie în fața reprezentantului diplomatic sau a funcționarului consular, forma încheierii căsătoriei este determinată de legea părții contractante căreia îi aparține reprezentantul diplomatic sau funcționarul consular.

3. În ce privește condițiile de fond cerute pentru încheierea căsătoriei, fiecare dintre viitorii soți este supus legii celei părți contractante al cărei cetățean este.

ARTICOLUL 27

Raporturile personale și patrimoniale ale soților

1. Raporturile personale și patrimoniale ale soților sunt guvernate de legea părții contractante ai cărei cetățeni sunt.

2. Dacă unul dintre soți este cetățean al unei părți contractante, iar celălalt soț este cetățean al celeilalte părți contractante, raporturile lor personale și patrimoniale sunt guvernate de legea acelei părți contractante pe teritoriul căreia își au domiciliul comun.

3. Dacă, în cazul prevăzut la paragraful 2, unul dintre soți locuiește pe teritoriul unei părți contractante, iar celălalt pe teritoriul celeilalte părți contractante, raporturile lor personale și patrimoniale sunt guvernate de legea acelei părți contractante pe al cărei teritoriu și-au avut ultimul domiciliu comun.

4. Competența de a hotărî asupra raporturilor juridice prevăzute la paragrafele 1, 2 și 3 aparține instituției judiciare a părții contractante a cărei lege guvernează acele raporturi. Dacă soții nu au avut domiciliu comun, sunt competente instituțiile judiciare ale celor două părți contractante, care aplică legea statului lor.

ARTICOLUL 28

Divorțul

1. În caz de divorț, dacă ambii soți au cetățenia unei părți contractante și locuiesc, la data introducerii acțiunii de divorț, pe teritoriul celeilalte părți contractante, se aplică legea părții contractante ai cărei cetățeni sunt. Competența aparține instanțelor ambelor părți contractante.

2. Dacă, la data introducerii acțiunii de divorț, unul dintre soți este cetățean al uneia dintre părțile contractante și celălalt soț este cetățean al celeilalte părți contractante și

locuiesc, fie ambii pe teritoriul aceleiași părți contractante, fie unul pe teritoriul unei părți contractante și altul pe teritoriul celeilalte părți contractante, sunt competente instanțele ambelor părți contractante, care aplică legea statului lor.

ARTICOLUL 29

Nulitatea căsătoriei

1. Pentru constatarea nulității sau anularea căsătoriei se aplică legile părții contractante care, potrivit art. 26, sunt valabile pentru încheierea căsătoriei.

2. În privința competenței jurisdicționale se aplică în mod corespunzător prevederile art. 28.

ARTICOLUL 30

Filiația

1. În cauzele privind stabilirea și contestarea filiației este aplicabilă legea părții contractante al cărei cetățean este copilul. Dacă copilul domiciliază pe teritoriul celeilalte părți contractante, se aplică legea acesteia, dacă este mai favorabilă intereselor copilului.

2. Competența pentru soluționarea cauzelor prevăzute la paragraful 1 aparține instituțiilor judiciare ale părții contractante al cărei cetățean este copilul.

3. Dacă reclamantul și pârâțul domiciliază pe teritoriul aceleiași părți contractante, sunt competente, de asemenea, și instituțiile judiciare ale acestei părți contractante.

ARTICOLUL 31

Raporturile juridice dintre părinți și copii

1. Raporturile juridice dintre părinți și copii se stabilesc potrivit legii părții contractante al cărei cetățean este copilul. Dacă copilul domiciliază pe teritoriul celeilalte părți contractante, poate fi aplicată legea acestei părți contractante, dacă este mai favorabilă intereselor copilului.

2. În privința competenței instituțiilor judiciare, prevederile art. 30 paragrafele 2 și 3 se aplică în mod corespunzător.

ARTICOLUL 32

Adopția

1. Condițiile de fond cerute pentru încheierea adopției sunt cele stabilite de legea națională a adoptantului și a celui care urmează să fie adoptat. Aceștia trebuie să îndeplinească și condițiile care sunt obligatorii pentru ambii, stabilite de fiecare dintre cele două legi naționale menționate.

2. Forma adopției este guvernată de legea părții contractante pe teritoriul căreia se încheie.

3. Efectele adopției și relațiile dintre adoptant și adoptat sunt guvernate de legea națională a adoptantului, iar în cazul adopției consimțite de soți este aplicabilă legea care guvernează, potrivit art. 27, efectele căsătoriei lor.

4. Nulitatea adopției este supusă, pentru condițiile de fond, legilor prevăzute la paragraful 1, iar pentru nerespectarea condițiilor de formă, legii prevăzute la paragraful 2.

ARTICOLUL 33

Punerea sub interdicție

1. Cazurile și condițiile pentru punerea sub interdicție a persoanelor lipsite de discernământ datorită alienației mintale sau debilității mintale, precum și acelea pentru ridicarea acestei măsuri sunt supuse legii părții contractante al cărei cetățean este persoana în cauză.

2. În cauzele de interdicție sunt competente, în măsura în care prezentul tratat nu prevede altfel, instituțiile judiciare ale părții contractante al cărei cetățean este persoana care urmează a fi pusă sub interdicție.

ARTICOLUL 34

1. În cazul când este necesară punerea sub interdicție a unui cetățean al unei părți contractante, care are domiciliul, reședința sau bunuri pe teritoriul celeilalte părți contractante, instituția judiciară a acestei din urmă părți contractante înștiințează de îndată instituția judiciară competentă conform art. 33 paragraful 2.

2. În cazurile care nu comportă amânare, instituția judiciară a celeilalte părți contractante poate lua măsuri provizorii în conformitate cu legea sa, dar este obligată să informeze de îndată instituția judiciară competentă, conform art. 33 paragraful 2, transmitându-i, în același timp, copii de pe actele încheiate. Măsurile luate își păstrează valabilitatea până în momentul în care instituția judiciară competentă a luat o altă hotărâre.

ARTICOLUL 35

1. Instituția judiciară prevăzută în art. 33 paragraful 2 poate transmite competența sa privind punerea sub interdicție instituției judiciare a celeilalte părți contractante, dacă persoana care urmează să fie pusă sub interdicție are domiciliul, reședința sau bunuri pe teritoriul acestei din urmă părți contractante. Competența privind punerea sub interdicție se consideră transmisă în momentul în care instituția judiciară solicitată a acceptat această competență și informează despre aceasta instituția judiciară solicitantă.

2. În cazul în care instituția judiciară competentă, înștiințată potrivit art. 34 paragraful 1, nu comunică răspunsul său în termen de 3 luni socotite de la data expedierii înștiințării, competența în materie de interdicție revine de plin drept instituției judiciare de la domiciliul sau reședința persoanei care urmează a fi pusă sub interdicție.

3. Instituția judiciară care a devenit competentă potrivit paragrafelor 1 sau 2 îndeplinește măsura punerii sub interdicție în conformitate cu legea statului său, dar numai dacă cauza care determină punerea sub interdicție este prevăzută și în legea părții contractante al cărei cetățean este persoana respectivă. Totuși, în problema capacității de exercițiu, se aplică legea părții contractante al cărei cetățean este persoana ce urmează a fi pusă sub interdicție.

4. Hotărârea de punere sub interdicție, pronunțată potrivit paragrafelor 1-3, se comunică în copie instituției judiciare prevăzute în art. 33 paragraful 2.

ARTICOLUL 36

Tutela și curatela

1. Cazurile și condițiile pentru instituirea ori desființarea tutelei sau curatelei sunt cele prevăzute de legea părții contractante al cărei cetățean este persoana căreia urmează a i se institui tutela sau curatela.

2. În ceea ce privește obligația de acceptare a tutelei sau curatelei, se aplică legea părții contractante al cărei cetățean este persoana care urmează a deveni tutore sau curator.

3. Raporturile juridice dintre tutore sau curator și persoana căreia i s-a instituit tutela sau curatela se stabilesc potrivit legii părții contractante căreia îi aparține instituția judiciară care a instituit tutela sau curatela.

4. În cauzele de tutelă și curatelă privind cetățenii părților contractante sunt competente, în măsura în care prezentul tratat nu prevede altfel, instituțiile judiciare ale părții contractante al cărei cetățean este persoana căreia urmează a i se institui tutela sau curatela.

5. Cetățeanul uneia dintre părțile contractante poate fi numit tutore sau curator al cetățeanului celeilalte părți contractante, dacă domiciliază pe teritoriul acelei părți contractante pe care urmează a se exercita tutela sau curatela și dacă numirea sa corespunde cel mai bine intereselor persoanei căreia i s-a instituit tutela sau curatela.

ARTICOLUL 37

Prevederile art. 34 și 35 paragrafele 1 și 2 se aplică în mod corespunzător și în cazul tutelei sau curatelei.

ARTICOLUL 38

Instituția judiciară care, potrivit art. 35 paragrafele 1 și 2, a devenit competentă cu privire la tutelă sau curatelă, îndeplinește aceste măsuri în conformitate cu legea statului său. Totuși, în problema capacității de folosință sau a capacității de exercițiu, se va aplica legea părții contractante al cărei cetățean este persoana căreia i s-a instituit tutela sau curatela. Această instituție judiciară nu are dreptul să adopte hotărâri în probleme privind statutul personal al persoanei căreia i s-a instituit tutela sau curatela.

ARTICOLUL 39

Declararea dispariției sau a morții și stabilirea datei morții

1. Pentru declararea pe cale judecătorească a dispariției sau a morții unei persoane și stabilirea datei morții sunt competente instituțiile judiciare ale părții contractante al cărei cetățean era acea persoană la data când, potrivit ultimelor știri, mai era în viață.

2. Cu toate acestea, instituțiile judiciare ale unei părți contractante, la cererea unor persoane care domiciliază pe teritoriul acesteia, sunt competente să declare dispariția sau moartea sau să stabilească data morții unui cetățean al celeilalte părți contractante, dacă, potrivit legii părții contractante solicitate, acele persoane au dreptul la o asemenea acțiune.

3. În cauzele arătate la paragrafele 1 și 2, instituțiile judiciare aplică legea statului lor.

4. Hotărârile pronunțate conform paragrafului 2 produc efecte juridice numai pe teritoriul părții contractante a cărei instituție judiciară a pronunțat hotărârea.

Secțiunea a II-a

Dispoziții cu privire la succesiuni

ARTICOLUL 40

Principiul egalității

1. Cetățenii uneia dintre părțile contractante sunt egali cu cetățenii celeilalte părți contractante atât în ceea ce privește capacitatea de a dobândi prin moștenire sau legat bunuri situate pe teritoriul acesteia sau drepturi ce urmează a fi realizate pe acest teritoriu, cât și în ce privește capacitatea de a întocmi sau a revoca un testament referitor la astfel de bunuri ori drepturi.

2. Dispozițiile legale speciale ale unei părți contractante, referitoare la condițiile în care cetățenii săi pot dobândi prin moștenire bunuri situate pe teritoriul său, ori drepturi care urmează a fi realizate pe acest teritoriu, sunt deopotrivă aplicabile și cetățenilor celeilalte părți contractante.

ARTICOLUL 41

Legea aplicabilă

1. Dreptul la succesiune asupra bunurilor mobile este determinat de legea părții contractante al cărei cetățean era autorul succesiunii la data morții sale.

2. Dreptul la succesiune asupra bunurilor imobile este determinat de legea părții contractante pe teritoriul căreia se află acele bunuri.

3. Deosebirea dintre bunurile succesoriale mobile și imobile se face în conformitate cu legea părții contractante pe al cărei teritoriu se află acele bunuri.

ARTICOLUL 42

Succesiunea vacantă

În cazul când succesiunea este vacantă, bunurile mobile revin părții contractante al cărei cetățean a fost autorul succesiunii la data morții sale, iar bunurile imobile revin părții contractante pe teritoriul căreia sunt situate.

ARTICOLUL 43

Testamentul

1. Forma întocmirii și a revocării testamentului este cea prevăzută, în momentul întocmirii sau revocării sale, de legea părții contractante al cărei cetățean a fost defunctul sau de legea părții contractante pe teritoriul căreia aceste acte au fost făcute.

2. În privința capacității de a testa ori de a revoca testamentul, precum și în privința consecințelor juridice ale viciilor de voință, se va aplica legea părții contractante al cărei cetățean a fost defunctul în momentul întocmirii sau al revocării testamentului. După aceeași lege se stabilesc, de asemenea, și felurile de dispoziții testamentare care sunt admise.

ARTICOLUL 44

Competența de jurisdicție

1. Deschiderea succesiunii, procedura succesorală, precum și litigiile succesoriale privind bunurile mobile sunt de competența instituțiilor judiciare ale părții contractante al cărei cetățean a fost defunctul în momentul morții, în afară de cazul în care se face aplicarea paragrafului 3.

2. Deschiderea succesiunii, procedura succesorală, precum și litigiile succesoriale privind bunurile imobile sunt de competența instituțiilor judiciare ale părții contractante pe teritoriul căreia se află aceste bunuri.

3. Dacă toate bunurile mobile succesoriale rămase de pe urma cetățeanului uneia dintre părțile contractante sunt situate pe teritoriul celeilalte părți contractante și dacă toți succesorii sunt de acord, la cererea oricărui succesori sau a altei persoane care are drepturi ori pretenții față de succesiune, competența revine instituțiilor judiciare ale acestei părți contractante.

ARTICOLUL 45

Comunicarea cazurilor de deces

1. În cazul în care cetățeanul unei părți contractante moare pe teritoriul celeilalte părți contractante, instituția judiciară competentă a acestei părți contractante va încunoștința, de îndată, despre deces misiunea diplomatică sau oficiul consular al celeilalte părți contractante, comunicându-i în același timp tot ceea ce cunoaște cu privire la succesori, domiciliul sau reședința lor, masa succesorală și valoarea succesiunii, precum și cu privire la testament, dacă acesta există. Această dispoziție se aplică și în cazul în care instituția judiciară competentă a unei părți contractante este informată că cetățeanul celeilalte părți contractante, decedat pe teritoriul unui al treilea stat, a lăsat bunuri pe teritoriul statului ei.

2. Misiunea diplomatică sau oficiul consular care deține date cu privire la un deces ce a avut loc în condițiile paragrafului 1, precum și cu privire la succesiune, va comunica aceste date instituției judiciare competente, pentru ca aceasta să poată lua măsurile necesare de conservare a succesiunii.

3. Dacă pe teritoriul uneia dintre părțile contractante are loc deschiderea succesiunii și sunt informații că există succesori cetățeni ai celeilalte părți contractante, instituția judiciară competentă va înștiința despre aceasta neîntârziat misiunea diplomatică sau oficiul consular al acestei părți contractante.

ARTICOLUL 46

Drepturile misiunilor diplomatice și ale oficiilor consulare în cauzele succesoriale

În cauzele succesoriale existente pe teritoriul unei părți contractante, misiunea diplomatică sau oficiul consular al celeilalte părți contractante are dreptul, fără să fie necesar un mandat special, în cazul în care cetățenii proprii lipsesc și nu și-au desemnat un mandatar, să ia toate măsurile ca aceștia să fie reprezentați în fața oricărei instituții judiciare.

ARTICOLUL 47

Măsuri de conservare a succesiunii

1. Instituțiile judiciare ale fiecărei părți contractante vor lua, de îndată, în conformitate cu legea statului lor, măsurile necesare pentru conservarea sau administrarea bunurilor succesoriale rămase pe teritoriul lor în urma decesului unui cetățean al celeilalte părți contractante sau care ar reveni unui cetățean al acestei părți contractante.

2. Ele informează fără întârziere misiunea diplomatică sau oficiul consular al celeilalte părți contractante asupra măsurilor luate conform paragrafului 1; misiunea diplomatică sau oficiul consular poate participa, direct sau prin mandatar, la realizarea acestor măsuri. La propunerea misiunii diplomatice sau a oficiului consular, măsurile luate conform paragrafului 1 vor putea fi schimbate sau anulate.

3. Instituția judiciară competentă potrivit art. 44 paragraful 1 va putea cere ridicarea măsurilor luate conform paragrafului 1 din prezentul articol.

ARTICOLUL 48

Deschiderea testamentului

Deschiderea testamentului este de competența instituției judiciare a părții contractante pe teritoriul căreia se află testamentul. Copia certificată de pe testament și copia de pe procesul-verbal referitor la deschiderea, starea și conținutul testamentului se trimit instituției judiciare competente a celeilalte părți contractante, dacă defunctul a fost cetățean al acesteia sau dacă o instituție judiciară a acestei părți contractante este competentă să efectueze procedura succesorală.

ARTICOLUL 49

Predarea succesiunii

1. Bunurile succesoriale mobile sau sumele de bani obținute din vânzarea bunurilor succesoriale mobile sau imobile, aflate pe teritoriul uneia dintre părțile contractante și care se cuvin unor moștenitori, cetățeni ai celeilalte părți contractante, având domiciliul sau reședința pe teritoriul acestei din urmă părți contractante sau pe teritoriul unui al treilea stat, vor fi predate, după terminarea procedurii succesoriale, acestor moștenitori.

Dacă ei nu se prezintă personal sau prin mandatar pentru a prelua bunurile sau sumele de bani menționate mai sus, acestea vor fi predate misiunii diplomatice sau oficiului consular al părții contractante ai cărei cetățeni sunt moștenitorii respectivi.

2. În cazurile prevăzute la paragraful 1, predarea se va efectua, dacă:

a) taxele și impozitele privind succesiunea au fost plătite sau asigurate;

b) pretențiile creditorilor defunctului și alte pretenții în legătură cu succesiunea, formulate înăuntrul termenului prevăzut de legea părții contractante pe teritoriul căreia se află bunurile sau sumele menționate mai sus, au fost satisfăcute sau asigurate;

c) instituțiile competente au dat aprobarea, care eventual ar fi necesară, pentru exportul bunurilor succesoriale mobile sau transferarea sumelor de bani.

3. Dacă cetățeanul unei părți contractante moare în timpul călătoriei pe teritoriul celeilalte părți contractante unde nu a avut domiciliul sau reședința, obiectele pe care le-a avut asupra sa se predau, fără vreo altă procedură, misiunii diplomatice sau oficiului consular al părții contractante al cărei cetățean a fost defunctul.

Secțiunea a III-a
Obligațiile contractuale

ARTICOLUL 50

1. Condițiile de fond ale contractului sunt supuse legii alese prin consens de părțile contractante. În lipsa unei legi alese, se aplică legea locului unde a fost încheiat.

2. Condițiile de formă ale contractului sunt stabilite de legea care îi cârmuiește fondul.

3. Competența jurisdicțională aparține instituției judiciare a părții contractante pe teritoriul căreia pârâtul își are domiciliul, reședința sau fondul de comerț. Competentă este, de asemenea, instituția judiciară a părții contractante pe teritoriul căreia domiciliază sau își are reședința reclamantul, dacă pe acest teritoriu se află obiectul litigiului sau bunurile pârâtului.

Secțiunea a IV-a
Răspunderea civilă delictuală

ARTICOLUL 51

1. Răspunderea civilă delictuală se stabilește potrivit legii părții contractante pe al cărei teritoriu s-a comis fapta cauzatoare de prejudiciu.

2. Dacă atât persoana care a cauzat prejudiciul, cât și cea care a suferit paguba sunt cetățeni ai aceleiași părți contractante și domiciliază pe teritoriul acesteia, se aplică legea acestei părți contractante.

3. Competența de soluționare a cauzelor privind obligațiile rezultate din delict civile aparține instituțiilor judiciare ale părții contractante pe al cărei teritoriu s-a comis fapta cauzatoare de prejudiciu sau pe al cărei teritoriu își are domiciliul pârâtul.

CAPITOLUL V

Recunoașterea și executarea hotărârilor

ARTICOLUL 52

Obiectul recunoașterii și executării

1. Fiecare parte contractantă va recunoaște și va încuviința să se execute pe teritoriul său, în condițiile prevăzute în prezentul tratat, hotărârile pronunțate pe teritoriul celeilalte părți contractante.

2. În sensul paragrafului 1, prin *hotărâri* se înțelege:

- a) hotărârile în cauzele civile, patrimoniale și nepatrimoniale, pronunțate de tribunale sau alte instituții competente;
- b) hotărârile judecătorești pronunțate în cauzele penale, cu privire la obligația de despăgubire pentru daunele cauzate;
- c) hotărârile judecătorești referitoare la cheltuielile de judecată;
- d) hotărârile arbitrale.

3. În sensul prezentului tratat, termenul *hotărâre* include și tranzacțiile judiciare.

ARTICOLUL 53

Condițiile recunoașterii și executării hotărârilor

Hotărârile sunt recunoscute și executate, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:

- a) dacă sunt definitive și susceptibile de executare potrivit legii părții contractante pe teritoriul căreia au fost pronunțate; în materia obligației de întreținere sunt recunoscute și hotărârile pronunțate, dacă sunt executorii în statul de origine,

b) dacă nu a fost încălcată competența exclusivă a instituției judiciare a părții contractante pe teritoriul căreia urmează a avea loc recunoașterea sau executarea, ori cea prevăzută în prezentul tratat;

c) dacă persoanei obligate prin hotărâre, care nu a participat la proces, i s-au înmânat citația și actul de sesizare a instanței în timp util și în conformitate cu legea părții contractante pe teritoriul căreia a fost pronunțată hotărârea, iar în cazul în care nu avea capacitatea de exercițiu, i s-a dat posibilitatea de a fi reprezentată în proces;

d) dacă între aceleași părți contractante, cu privire la același obiect și pentru aceleași fapte, nu s-a pronunțat în prealabil o hotărâre ori nu se află în curs de judecată o acțiune intentată anterior pe teritoriul părții contractante unde urmează să se recunoască ori să se încuviințeze executarea hotărârii;

e) dacă prin recunoașterea sau încuviințarea executării hotărârii nu se face atingere ordinii publice a părții contractante pe teritoriul căreia urmează să se recunoască ori să se încuviințeze executarea hotărârii.

ARTICOLUL 54

Cererea pentru recunoașterea și încuviințarea executării

1. Cererea de recunoaștere și încuviințare a executării se depune la tribunalul care s-a pronunțat în primă instanță în cauza respectivă. Această cerere va fi transmisă instanței competente să încuviințeze executarea. Cererea poate fi depusă și direct la această instanță.

2. La cerere vor fi anexate:

- a) textul complet al hotărârii, în copie certificată, precum și o adeverință că hotărârea a rămas definitivă și este susceptibilă de executare, dacă aceasta nu rezultă din hotărâre;
- b) actele originale sau copii certificate de pe acestea din care să rezulte că persoanei obligate prin hotărâre, care nu a luat parte la proces, i s-a înmânat, la timp și în forma convenită, citația și actul de sesizare;
- c) traducerile certificate ale cererii și ale actelor indicate la lit. a) și b).

3. La cererea de încuviințare a executării silite în cazul hotărârilor privind cheltuielile de judecată se anexează o copie certificată de pe hotărâre, o adeverință din care să rezulte că hotărârea este definitivă și executorie, precum și traducerile certificate ale acestor acte.

4. O dată cu cererea de încuviințare a executării, poate fi făcută și cererea de executare propriu-zisă.

ARTICOLUL 55

Procedura de recunoaștere și încuviințare a executării

1. Hotărârile pronunțate pe teritoriul unei părți contractante referitoare la statutul civil al propriilor cetățeni se recunosc deplin drept pe teritoriul celeilalte părți contractante sau dacă, fiind pronunțate într-un stat terț, au fost recunoscute mai întâi în statul de cetățenie al fiecărei părți contractante.

2. Hotărârile referitoare la alte procese decât cele arătate la paragraful 1 pot fi recunoscute dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute în art. 52 și 53.

3. Încuviințarea executării hotărârilor patrimoniale este de competența instanțelor judecătorești ale părții contractante pe teritoriul căreia urmează să se facă executarea.

4. Procedura încuviințării executării, precum și executarea silită se efectuează potrivit legii părții contractante pe teritoriul căreia are loc executarea.

5. Dacă hotărârea conține soluții asupra mai multor capete de cerere, care sunt dissociabile, recunoașterea sau încuviințarea executării poate fi acordată separat.

6. Orice obiecție cu privire la executarea silită se va rezolva de instanța care a încuviințat executarea.

7. În fața instanței judecătorești care efectuează executarea silită, debitorul poate ridica numai acele excepții care se pot invoca potrivit legii părții contractante pe teritoriul căreia s-a pronunțat hotărârea.

8. Înainte de rezolvarea cererii de încuviințare a executării, tribunalul, dacă consideră necesar, poate cere părților din proces să dea anumite lămuriri sau să completeze cererea de executare. De asemenea, poate cere lămuriri suplimentare de la tribunalul care a pronunțat hotărârea.

ARTICOLUL 56

Efectele recunoașterii și executării

Hotărârile definitive, o dată recunoscute sau admise a fi executate, vor avea aceleași efecte ca și cele date de instanțele judiciare competente ale părții contractante solicitate.

ARTICOLUL 57

Remiterea obiectelor și a sumelor de bani

Remiterea obiectelor sau a sumelor de bani către un creditor care are domiciliul pe teritoriul celeilalte părți contractante se va face în conformitate cu reglementările legale ale părții contractante care execută hotărârea.

ARTICOLUL 58

Cheltuielile privind recunoașterea și executarea

1. Stabilirea și încasarea cheltuielilor legate de încuviințarea executării și executarea silită propriu-zisă se hotărăsc de către instanța solicitată, potrivit legii statului acesteia. În aceste cheltuieli se includ și cele referitoare la traducerea și certificarea actelor.

2. Partea care a beneficiat, în fața instanței care a pronunțat hotărârea, de înlesnirile prevăzute la art. 6 paragraful 1 din prezentul tratat, va beneficia de aceleași înlesniri și în cadrul procedurii de încuviințare a executării și de executare propriu-zisă, desfășurată pe teritoriul celeilalte părți contractante.

ARTICOLUL 59

Executarea hotărârilor privind cheltuielile de judecată

Dacă una dintre părțile în proces, scutită de cauțiune conform art. 4 din prezentul tratat, a fost obligată printr-o hotărâre definitivă să plătească celeilalte părți cheltuieli de judecată, instanța competentă de pe teritoriul celeilalte părți contractante va încuviința, la cerere, gratuit, executarea acestor cheltuieli.

ARTICOLUL 60

1. La cererea de încuviințare a executării se anexează o copie certificată de pe hotărârea sau adevărul din care să

Pentru România,

Gavril Iosif Chiuzbaian,

Ministrul Justiției

rezulte că hotărârea este definitivă și executorie, precum și traducerile certificate ale acestor acte.

2. Cheltuielile ocazionate de eliberarea adevărilor, precum și de traducerea sau certificarea actelor prevăzute la paragraful 1 sunt considerate cheltuieli de judecată.

3. Instanța încuviințează, fără citarea părților, executarea hotărârii, limitându-se numai la verificarea împrejurării dacă hotărârea este definitivă și executorie. Totodată, instanța va încuviința și executarea cheltuielilor prevăzute la paragraful 2, astfel cum acestea au fost stabilite de instituția judiciară competentă a părții contractante pe teritoriul căreia au fost ocazionate.

ARTICOLUL 61

Recunoașterea și executarea hotărârilor arbitrale

Cele două părți contractante, în conformitate cu prevederile Convenției asupra recunoașterii și executării hotărârilor arbitrale străine, încheiată la New York la 10 iunie 1958, vor recunoaște și vor executa hotărârile arbitrale date pe teritoriul celeilalte părți contractante.

CAPITOLUL VI

Dispoziții finale

ARTICOLUL 62

Soluționarea diferendelor

Orice diferend rezultat din aplicarea prezentului tratat se va soluționa pe calea consultărilor dintre ministerele de justiție ale celor două părți contractante sau pe cale diplomatică.

ARTICOLUL 63

Ratificarea și intrarea în vigoare a tratatului

Prezentul tratat va fi supus ratificării și va intra în vigoare în cea de-a 90-a zi de la data schimbului instrumentelor de ratificare. Instrumentele de ratificare vor fi schimbate la Praga.

ARTICOLUL 64

Valabilitatea tratatului

Prezentul tratat se încheie pe o perioadă nelimitată. Fiecare dintre cele două părți contractante poate să îl denunțe printr-o notificare scrisă, transmisă pe cale diplomatică. Denunțarea va produce efecte după trecerea unui an de la data notificării.

Încheiat la București la 11 iulie 1994, în două exemplare originale, fiecare în limba română și în limba cehă, ambele texte având aceeași valabilitate.

Pe data intrării în vigoare a prezentului tratat își începe aplicabilitatea Tratatul dintre R.P. Română și Republica Cehoslovacă privind asistența juridică în cauzele civile, familiale și penale, încheiat la Praga la 25 octombrie 1958, în partea privind asistența juridică în cauzele civile și familiale.

Drept pentru care împuterniciții celor două părți contractante au semnat prezentul tratat și au aplicat sigiliile lor.

Pentru Republica Cehă,

Jirí Novák,

Ministrul Justiției

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**privind promulgarea Legii pentru ratificarea Tratatului
dintre România și Republica Cehă privind asistența judiciară
în materie civilă, semnat la București la 11 iulie 1994**

În temeiul art. 77 alin. (1) și al art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea pentru ratificarea Tratatului dintre România și Republica Cehă privind asistența judiciară în materie civilă, semnat la București la 11 iulie 1994, și se dispune publicarea ei în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

București, 26 mai 1995.
Nr. 125.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

cu privire la actualizarea pensiilor militare de stat în raport cu solda de grad

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. 1. — Pensiile militare de stat stabilite potrivit legii se actualizează în raport cu solda de grad a cadrelor militare în activitate, în condițiile prezentei legi.

Art. 2. — (1) Suma cu care se actualizează pensiile militare de stat se determină prin aplicarea procentelor din legea privind pensiile militare de stat la diferența dintre solda gradului militar a cadrelor militare în activitate și solda aferentă gradului militar avut la trecerea în rezervă.

(2) Prevederile alin. (1) se aplică și persoanelor care au fost trecute în rezervă anterior intrării în vigoare a prezentei legi și solicită înscrierea la pensie.

(3) Partea din pensie corespunzătoare soldei de grad se actualizează permanent potrivit soldei de grad a cadrelor în activitate.

Art. 3. — Pentru cadrele militare trecute în rezervă înaintea datei de 1 ianuarie 1967, la actualizarea pensiilor militare în condițiile art. 2 alin. (1) se are în vedere diferența dintre solda de grad actuală și cea în vigoare la 1 ianuarie 1967, potrivit gradului militar avut la trecerea în rezervă.

Art. 4. — Fondurile necesare aplicării prezentei legi se asigură din bugetul de stat.

Art. 5. — Prezenta lege intră în vigoare începând cu data de întâi a lunii următoare publicării ei în Monitorul Oficial al României.

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 15 mai 1995, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

ADRIAN NĂSTASE

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 17 mai 1995, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constituția României.

PREȘEDINTELE SENATULUI

prof. univ. dr. OLIVIU GHERMAN

București, 30 mai 1995.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**pentru promulgarea Legii cu privire la actualizarea pensiilor
militare de stat în raport cu solda de grad**

În temeiul art. 77 alin. (1) și al art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea cu privire la actualizarea pensiilor militare de stat în raport cu solda de grad și se dispune publicarea ei în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

București, 29 mai 1995.
Nr. 130.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

**pentru modificarea Decretului nr. 111/1995
privind numirea unor magistrați la Parchetul General
de pe lângă Curtea Supremă de Justiție și la curțile de apel**

În temeiul art. 94 lit. c) din Constituția României, al art. 73 lit. a) și al art. 51 din Legea nr. 92/1992 pentru organizarea judecătorească, având în vedere propunerile Consiliului Superior al Magistraturii,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Articolul 2 din Decretul nr. 111/1995 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 2. — Se numesc în funcția de judecător la curțile de apel persoanele menționate în anexa la prezentul decret.“

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

București, 24 mai 1995.
Nr. 124.

ANEXĂ

Curtea de Apel Bacău

- Iamandi Fănică
- Preda Maria
- Riciu Ion.

Curtea de Apel Oradea

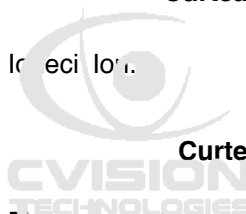
- Bocșe Elena Lucia
- Pantea Nistor.

Curtea de Apel Galați

- Ionescu Ion.

Curtea de Apel Iași

- Flavian Nicolae.

HOTĂRÂRI ALE PARLAMENTULUI ROMÂNIEI**PARLAMENTUL ROMÂNIEI****CAMERA DEPUTAȚILOR****SENATUL****HOTĂRÂRE****pentru completarea Hotărârii Parlamentului României
nr. 20/1993 privind aprobarea componenței nominale
a delegației Parlamentului României
la Adunarea Uniunii Europene Occidentale****Parlamentul României** adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Componența nominală a delegației Parlamentului României la Adunarea Uniunii Europene Occidentale, prevăzută în anexa la Hotărârea Parlamentului României nr. 20/1993, se completează cu:

- Mircea Crețu — deputat, Partidul Unității Naționale Române
- Verestóy Attila — senator, Uniunea Democrată Maghiară din România.

Această hotărâre a fost adoptată de Camera Deputaților și Senat în ședința comună din 24 mai 1995, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
ADRIAN NĂSTASE

PREȘEDINTELE SENATULUI
prof. univ. dr. OLIVIU GHERMAN

București, 24 mai 1995.
Nr. 7.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 6*)
din 17 ianuarie 1995**

Victor Dan Zlătescu — președinte
Miklós Fazakas — judecător
Ioan Muraru — judecător
Doina Suliman — magistrat-asistent

Completul de judecată, convocat fără citarea părților, potrivit art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, examinând excepția de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 459 din 28 aprilie 1990, invocată de apelanta-pârâtă Liga Apărării Drepturilor Omului, în Dosarul nr. 4.308/1994 al Tribunalului Municipiului București — Secția a IV-a civilă, constată următoarele:

Tribunalul Municipiului București — Secția a IV-a civilă, pe rolul căruia se află spre soluționare apelul declarat de pârâta Liga Apărării Drepturilor Omului împotriva Sentinței nr. 3610 din 8 aprilie 1994 pronunțată de Judecătoria Sectorului 1 București, prin Încheierea din 6 septembrie 1994, a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 459 din 28 aprilie 1990, invocată de Liga Apărării Drepturilor Omului. Argumentând excepția, apelanta-pârâtă arată că hotărârea nu a fost contrasemnată de ministrul de resort, nu a fost publicată în Monitorul Oficial al României, încălcând astfel dispozițiile art. 51 și ale art. 107 alin. (4) din Constituție.

Tribunalul Municipiului București, exprimându-și opinia potrivit dispozițiilor art. 23 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, apreciază excepția ca nefondată, motivând că potrivit art. 1 lit. a) din Decretul nr. 409/1955, neabrogat, transmiterea bunurilor statului între instituții centrale se face prin ordinul instituției centrale de stat deținătoare a bunurilor sau care tutează unitatea deținătoare a bunurilor respective, transmitere ce se face fără plată. La data emiterii Hotărârii Guvernului nr. 459 din 28 aprilie 1990, se arată în continuare, I.A.C. — S.L.S., actualmente Societatea Comercială „Locato” — S.A., se afla în subordinea Guvernului, și deci Guvernul, în calitate de organ tutelar al deținătorului bunului, avea abilitarea legală de a proceda la transferul imobilului în litigiu. În altă ordine de idei, tribunalul opinează că, dat fiind publicarea Hotărârii Guvernului nr. 459/1990 abia la 24 aprilie 1992 în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 75, deci după intrarea în vigoare a Constituției din 1991, competența soluționării excepției de neconstituționalitate aparține Curții Constituționale.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

având în vedere încheierea de sesizare, raportul întocmit în cauză, dispozițiile art. 144 lit. c) din Constituție și ale art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, reține:

Materia care formează obiectul acestei excepții a fost supusă deja atenției Curții Constituționale, fiind atacată Hotărârea Guvernului nr. 1.295 din 13 decembrie 1990, prin care se stabilesc taxele de timbru pentru acțiunile și cererile introduse la instanțele judecătorești, iar prin Decizia

Pentru motivele arătate, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 24 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, în unanimitate,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 459 din 28 aprilie 1990, invocată de Liga Apărării Drepturilor Omului în Dosarul nr. 4.308/1994 al Tribunalului Municipiului București — Secția a IV-a civilă.

Cu recurs în termen de 10 zile de la comunicare.

Pronunțată la data de 17 ianuarie 1995.

Magistrat-asistent,
Doina Suliman

nr. 7/1993, rămasă definitivă, Curtea a respins excepția de neconstituționalitate ca vădit nefondată.

Motivele care fundamentează Decizia Curții Constituționale nr. 7/1993 sunt pe deplin valabile și în cauza de față și deci nu justifică îndepărtarea Curții de la practica sa.

Legea, în înțeles de act juridic, este supusă regulii *tempus regit actum*, adică regimului constituțional din perioada când a fost adoptată, inclusiv în ceea ce privește posibilitatea controlului constituționalității sale. Contradicția unei legi anterioare Constituției cu prevederile acesteia, fiind un aspect al conflictului de legi în timp, are drept consecință abrogarea ei totală sau parțială în temeiul art. 150 alin. (1) din Constituție.

Hotărârile Guvernului, emise în baza sistemului delegării legislative, care se păstrează și în actuala Constituție, fiind prevăzute de art. 114, nu contravin acestei reguli constituționale, delegarea legislativă însemnând de fapt abilitarea temporară și condiționată a Guvernului de a emite norme cu putere de lege, a căror valoare juridică este egală cu a legii, dacă sunt emise în conformitate cu prevederile constituționale și legale existente în momentul emiterii lor. Dar, în cazul în speță, hotărârea în discuție este un act individual, iar cum Curtea Constituțională nu controlează decât constituționalitatea normelor juridice, în mod eronat a fost sesizată, competența soluționării cauzei aparținând instanței judecătorești.

În concluzie, Curtea Constituțională apreciază că excepția de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 459 din 28 aprilie 1990 este vădit nefondată.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 43

din 2 mai 1995

Vasile Gionea	— președinte
Viorel Mihai Ciobanu	— judecător
Mihai Constantinescu	— judecător
Antonie Iorgovan	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Raul Petrescu	— procuror
Doina Suliman	— magistrat-asistent

Pe rol soluționarea recursului declarat de Liga Apărării Drepturilor Omului împotriva Deciziei nr. 6 pronunțată de Curtea Constituțională la data de 17 ianuarie 1995, prin care a respins ca vădit nefondată excepția de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 459 din 28 aprilie 1990, invocată de recurentă în Dosarul nr. 4.308/1994 al Tribunalului Municipiului București — Secția a IV-a civilă.

La apelul nominal făcut de magistratul-asistent se constată că procedura este completă, fiind prezente Liga Apărării Drepturilor Omului, prin avocat Nicolae Ștefănescu-Drăgănești, și Academia Română, prin consilier juridic Robu Ion.

Magistratul-asistent face referatul cauzei.

Curtea Constituțională constată că dosarul este în stare de judecată și dă cuvântul părților.

Recurenta, Liga Apărării Drepturilor Omului, prin reprezentantul său, motivând recursul, arată că Hotărârea Guvernului nr. 459 din 28 aprilie 1990, care nu a fost contrasemnată de ministrul de resort și nu a fost publicată în Monitorul Oficial al României până la data de 24 aprilie 1992, are efecte retroactive. Dispozițiile legale pe care se întemeiază recursul sunt art. 304 pct. 6 și pct. 8 din Codul de procedură civilă, art. 107 și art. 149 din Constituția din 1991 și art. 69, art. 79 și art. 84 din Constituția din 1965. În concluzie, solicită admiterea recursului și constatarea că hotărârea sus-menționată nu poate produce efecte decât de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 75 din 24 aprilie 1992.

Luând cuvântul, reprezentantul Academiei Române solicită respingerea recursului, întrucât motivele invocate nu justifică infirmarea soluției date prin decizia recurată și consideră că în materie se aplică dispozițiile art. 1 lit. a) din Decretul nr. 409/1955, neabrogat.

În continuare, procurorul, domnul Raul Petrescu, solicită respingerea recursului ca nefondat și menținerea deciziei atacate considerând că, potrivit art. 144 lit. c) din Constituție, Curtea Constituțională nu este competentă în soluționarea excepțiilor de neconstituționalitate a hotărârilor guvernamentale.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 6 septembrie 1994, pronunțată în Dosarul nr. 4.308/1994 de Tribunalul Municipiului București — Secția a IV-a civilă, Curtea Constituțională a fost sesizată cu excepția de neconstituționalitate a Hotărârii Guvernului nr. 459 din 28 aprilie 1990, invocată de Liga Apărării Drepturilor Omului.

Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 6 din 17 ianuarie 1995, a respins ca vădit nefondată excepția cu care a fost sesizată, în esență, pentru motivul că numai instanțele judecătorești au competența de a exercita controlul legalității unei hotărâri guvernamentale, inclusiv în ceea ce privește respectarea prevederilor Constituției.

Liga Apărării Drepturilor Omului a declarat recurs împotriva deciziei sus-menționate în temeiul art. 304 pct. 6 și pct. 8 din Codul de procedură civilă, art. 107 din Constituția din 1991, art. 67, art. 79 și art. 84 din Constituția din 1965, susținând că decizia ar fi trebuit să se pronunțe asupra legalității Hotărârii Guvernului nr. 459 din 28 aprilie 1990, îndeosebi la efectele retroactive.

În scopul soluționării recursului, Curtea Constituțională, în baza art. 24 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, a solicitat puncte de vedere celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Guvernul, în punctul de vedere exprimat, apreciază că, deoarece „printre actele supuse controlului Curții Constituționale nu figurează și hotărârile emise de Guvern, acesta referindu-se numai la legi și ordonanțe“, excepția de neconstituționalitate invocată este nefondată.

Camera Deputaților și Senatul nu și-au exprimat punctele lor de vedere.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ,

examinând decizia atacată, cererea de recurs, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile recurentului și ale intimatei, concluziile procurorului, Hotărârea Guvernului nr. 459 din 28 aprilie 1990, raportată la prevederile constituționale, dispozițiile Legii nr. 47/1992 și ale Regulamentului de organizare și funcționare a Curții Constituționale, reține următoarele:

Curtea, la fond, a apreciat că, fiind vorba de un act individual al Guvernului, acesta nu intră în competența sa, soluționarea cauzei aparținând instanței de judecată.

Calificarea la speța a hotărârii Guvernului ca fiind act individual sau act normativ nu interesează în cauză, deoarece,

Constituțională tot nu ar avea competența de a soluționa excepția ridicată, potrivit art. 144 lit. c) din Constituție, competența acesteia privind exclusiv neconstituționalitatea legilor și ordonanțelor. În acest sens este și practica jurisdicțională a Curții, așa cum rezultă și din deciziile nr. 7 din 2 martie 1993 și nr. 37 din 6 iulie 1993. Nefiind competentă să soluționeze excepția invocată, desigur problema de fond nu poate fi analizată.

Față de considerentele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 144 lit. c) și ale art. 145 alin. (2) din Constituție, ale art. 1, 3, 13 alin. (1) lit. A.c), ale art. 23, 25 și 26 din Legea nr. 47/1992, precum și ale art. 26 alin. 2 din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE :

Respinge recursul declarat de Liga Apărării Drepturilor Omului împotriva Deciziei Curții Constituționale nr. 6 din 17 ianuarie 1995, ca nefondat.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din 2 mai 1995.

Prezenta decizie se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. dr. VASILE GIONEA

Magistrat-asistent,
Doina Suliman

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, București, Calea 13 Septembrie — Palatul Parlamentului, sectorul 5,
cont nr. 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B.

Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București
Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.

Tiparul : Tipografia „Monitorul Oficial”, București, Str. Jiului nr. 163, sectorul 1, telefon 668.55.58.

